

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NÔNG LÂM

NGUYỄN THỊ VI

**THỰC TRẠNG VÀ GIẢI PHÁP NÂNG CAO
HIỆU QUẢ CÔNG TÁC THẨM ĐỊNH VÀ ĐÁNH GIÁ
TÁC ĐỘNG MÔI TRƯỜNG TRÊN ĐỊA BÀN
TỈNH THANH HÓA**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC MÔI TRƯỜNG

THÁI NGUYÊN - 2016

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NÔNG LÂM

NGUYỄN THỊ VI

**THỰC TRẠNG VÀ GIẢI PHÁP NÂNG CAO
HIỆU QUẢ CÔNG TÁC THẨM ĐỊNH VÀ ĐÁNH GIÁ
TÁC ĐỘNG MÔI TRƯỜNG TRÊN ĐỊA BÀN
TỈNH THANH HÓA**

Chuyên ngành: Khoa học môi trường

Mã số: 60.44.03.01

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC MÔI TRƯỜNG

Người hướng dẫn khoa học: PGS.TS. Đỗ Thị Lan

THÁI NGUYÊN - 2016

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan đây là kết quả nghiên cứu đề tài độc lập của riêng tôi. Các số liệu sử dụng trong luận văn có nguồn gốc rõ ràng, đã công bố theo đúng quy định. Các kết quả nghiên cứu trong luận văn là trung thực, khách quan và chưa từng được công bố trong bất kỳ nghiên cứu nào khác.

Thái Nguyên, ngày 26 tháng 10 năm 2016

Tác giả luận văn

Nguyễn Thị Vi

LỜI CẢM ƠN

Luận văn này được thực hiện và hoàn thiện tại Trường Đại học Nông lâm - Đại học Thái Nguyên, dưới sự hướng dẫn của Phó giáo sư, Tiến sĩ Đỗ Thị Lan.

Tôi xin chân thành cảm ơn Ban Giám hiệu, quý thầy cô Khoa Môi trường Trường Đại học Nông lâm - Đại học Thái Nguyên, PGS.TS Đỗ Thị Lan đã tạo điều kiện, tận tình hướng dẫn, giúp đỡ tôi hoàn thành luận văn này.

Tôi xin chân thành cảm ơn lãnh đạo Sở Tài nguyên và Môi trường tỉnh Thanh Hóa; Chi cục Bảo vệ môi trường; các chuyên gia tham gia hội đồng thẩm định; các đồng nghiệp, đồng môn, bạn bè, gia đình đã hỗ trợ, giúp đỡ, động viên và khuyến khích tôi trong quá trình thực hiện đề tài nghiên cứu của mình.

Thái Nguyên, ngày 26 tháng 10 năm 2016

Tác giả luận văn

Nguyễn Thị Vi

MỤC LỤC

	<i>Trang</i>
LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC CHỮ VIẾT TẮT	v
DANH MỤC BẢNG	vi
DANH MỤC CÁC SƠ ĐỒ, BIỂU ĐỒ	vii
MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của đề tài	1
2. Mục tiêu của đề tài	2
3. Ý nghĩa khoa học và thực tiễn của đề tài	3
Chương 1 TỔNG QUAN VẤN ĐỀ NGHIÊN CỨU	4
1.1. Tổng quan về ĐTM	4
1.1.1. Khái niệm về ĐTM	4
1.1.2. Vai trò của ĐTM trong phát triển KT-XH	5
1.1.3. Căn cứ pháp lý thực hiện ĐTM	6
1.2. Tình hình nghiên cứu ĐTM trên Thế giới và tại Việt Nam	8
1.2.1. Tình hình nghiên cứu ĐTM của thế giới	8
1.2.2. Tình hình thực hiện công tác ĐTM ở Việt Nam	14
1.3. Các nghiên cứu về công tác ĐTM tại Việt Nam	28
1.4. Đánh giá chung về tổng quan đề tài	30
Chương 2 NỘI DUNG VÀ PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	31
2.1. Đối tượng nghiên cứu	31
2.2. Phạm vi nghiên cứu	31
2.3. Thời gian nghiên cứu	31
2.4. Nội dung nghiên cứu	31
2.5. Phương pháp nghiên cứu	32
2.5.1. Phương pháp thu thập, kế thừa và tổng hợp số liệu	32
2.5.2. Phương pháp điều tra, khảo sát thực tế	32

2.5.3. Phương pháp chuyên gia	32
2.5.4. Phương pháp đánh giá về công tác thẩm định ĐTM	33
Chương 3 KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU VÀ THẢO LUẬN	38
3.1. Điều kiện tự nhiên, kinh tế xã hội tỉnh Thanh Hóa.....	38
3.1.1. Điều kiện tự nhiên.....	38
3.1.2. Điều kiện kinh tế xã hội tỉnh Thanh Hóa	38
3.2. Hiện trạng môi trường tỉnh Thanh Hóa.....	39
3.2.1. Môi trường không khí	39
3.2.2. Môi trường nước	39
3.2.3. Môi trường đất.....	41
3.2.4. Công tác quản lý môi trường.....	41
3.3. Thực trạng công tác lập, thẩm định và hậu thẩm định báo cáo đánh giá tác động môi trường trên địa bàn tỉnh Thanh Hóa.....	42
3.3.1. Thực trạng công tác lập báo cáo ĐTM	42
3.3.2. Thực trạng về công tác thẩm định báo cáo ĐTM	58
3.3.3. Thực trạng về công tác hậu thẩm định báo cáo ĐTM.....	70
3.4. Giải pháp nâng cao hiệu quả công tác thẩm định và đánh giá tác động môi trường trên địa bàn tỉnh Thanh Hóa	78
3.4.1. Giải pháp quản lý (đề nghị cấp TW, địa phương)	78
3.4.2. Giải pháp nâng cao hiệu quả công tác lập báo cáo ĐTM	79
3.4.3. Giải pháp nâng cao hiệu quả công tác thẩm định báo cáo ĐTM	85
3.4.4. Giải pháp nâng cao hiệu quả công tác hậu thẩm định báo cáo đánh giá tác động môi trường.....	87
KẾT LUẬN, KIẾN NGHỊ	89
1. Kết luận	89
2. Kiến nghị.....	90
TÀI LIỆU THAM KHẢO	91
PHỤ LỤC	

DANH MỤC CHỮ VIẾT TẮT

BVMT	: Bảo vệ môi trường
BTNMT	: Bộ Tài nguyên và Môi trường
ĐRR	: Đánh giá rủi ro
ĐTK	: Đánh giá tác động kinh tế
ĐTM	: Đánh giá tác động môi trường
ĐTX	: Đánh giá tác động xã hội
EU	: Liên hiệp Châu âu
IEE	: Đánh giá tác động môi trường sơ bộ
KT-XH	: Kinh tế xã hội
OECD	: Tổ chức Hợp tác và Phát triển kinh tế
OEPP	: Cơ quan Kế hoạch và Chính sách môi trường
QCVN	: Quy chuẩn Việt Nam
TCMT	: Tiêu chuẩn môi trường
TNMT	: Tài nguyên môi trường
TOR	: Điều khoản tham chiếu
UBND	: Ủy ban nhân dân
UNEP	: Chương trình môi trường của Liên hợp quốc

DANH MỤC BẢNG

	<i>Trang</i>
Bảng 1.1. Lịch sử phát triển ĐTM trên thế giới và Việt Nam.....	10
Bảng 2.2: Bộ tiêu chí đánh giá năng lực đơn vị tư vấn.....	35
Bảng 2.5. Bộ tiêu chí đánh giá công tác hậu ĐTM - Đối với chủ dự án	35
Bảng 3.1. Danh sách các cơ quan tư vấn thường xuyên lập báo cáo ĐTM trên địa bàn tỉnh Thanh Hóa	43
Bảng 3.2: Kết quả đánh giá về công tác lập báo cáo ĐTM trên địa bàn tỉnh Thanh Hóa, giai đoạn 2006- 2015	44
Bảng 3.3: Kết quả đánh giá về công tác lập báo cáo ĐTM trên địa bàn tỉnh Thanh Hóa, giai đoạn 2015 đến nay	51
Bảng 3.4. Quy trình thẩm định, phê duyệt báo cáo đánh giá tác động môi trường trên địa bàn tỉnh Thanh Hóa	59
Bảng 3.5: Kết quả đánh giá về công tác thẩm định báo cáo ĐTM trên địa bàn tỉnh Thanh Hóa, giai đoạn 2006 - 2015	63
Bảng 3.6. Kết quả đánh giá về công tác thẩm định báo cáo ĐTM trên địa bàn tỉnh Thanh Hóa, giai đoạn 2015 đến nay.....	66
Bảng 3.7: Kết quả đánh giá về công tác hậu thẩm định báo cáo ĐTM Đối với cơ quan quản lý, giai đoạn 2006-2015	70
Bảng 3.8: Kết quả đánh giá về công tác hậu thẩm định báo cáo ĐTM Đối với cơ quan quản lý, giai đoạn 2015 đến nay.....	72
Bảng 3.9: Kết quả đánh giá về công tác hậu thẩm định báo cáo ĐTM Đối với Chủ dự án, giai đoạn 2006-2015	74
Bảng 3.10: Kết quả đánh giá về công tác hậu thẩm định báo cáo ĐTM Đối với Chủ dự án, giai đoạn 2015 đến nay.....	76

DANH MỤC SƠ ĐỒ, BIỂU ĐỒ*Trang*

Sơ đồ 1.1:	Quy trình thẩm định báo cáo ĐTM thuộc thẩm quyền của Nội các Chính phủ ở Thái Lan	11
Sơ đồ 1.2:	Quy trình thẩm định báo cáo ĐTM không thuộc thẩm quyền của nội các Chính phủ ở Thái Lan	12
Sơ đồ 1.3:	Quy trình thực hiện ĐTM ở Malaysia	13
Biểu đồ 3.1.	So sánh kết quả công tác lập báo cáo ĐTM giai đoạn 2006-2015 và giai đoạn từ 2015 đến nay	56
Biểu đồ 3.2.	So sánh kết quả công tác thẩm định ĐTM giai đoạn 2006-2015 và 2015 đến nay.....	68
Biểu đồ 3.3.	So sánh kết quả công tác hậu thẩm định báo cáo ĐTM đối với cơ quan quản lý nhà nước giai đoạn 2006-2015 và 2015 đến nay.....	73
Biểu đồ 3.4.	So sánh kết quả công tác hậu thẩm định báo cáo ĐTM đối với chủ dự án giai đoạn 2006-2015 và 2015 đến nay.....	77

MỞ ĐẦU

1. Tính cấp thiết của đề tài

Trong những năm gần đây, các phương tiện truyền thông toàn cầu thường xuyên đề cập đến: ô nhiễm môi trường, hiệu ứng nhà kính, nhiệt độ trái đất dần nóng lên... Còn tại Việt Nam, dư luận lại xôn xao trước những vụ án về môi trường như: Công ty TNHH Gang Thép Hưng Nghiệp Formosa Hà Tĩnh thải nước thải chứa độc tố xuống biển gây cá chết hàng loạt 4 tỉnh miền Trung, Nhà máy sản xuất mía đường Hòa Bình xả nước thải chưa qua xử lý xuống sông Bưởi, huyện Thạch Thành, tỉnh Thanh Hóa làm cá chết hàng loạt, Công ty CP Nicotec Thanh Thái, xã Cẩm Vân, huyện Cẩm Thủy, tỉnh Thanh Hóa chôn lấp thuốc bảo vệ thực vật quá hạn sử dụng vào lòng đất... Rõ ràng, vấn đề môi trường đang rất được quan tâm. Xung quanh các sự kiện ấy, dư luận đề cập nhiều đến vai trò của người quản lý môi trường và vai trò của người quản lý doanh nghiệp. Ngoài ra, khi các doanh nghiệp vi phạm luật bảo vệ môi trường, mức độ thiệt hại đối với doanh nghiệp đó là một con số đáng kể. Không chỉ là thiệt hại trong việc đền bù cho vấn đề ô nhiễm môi trường mà hình ảnh thương hiệu của họ đối với cộng đồng cũng bị ảnh hưởng.

Phải chăng những người quản lý và doanh nghiệp chưa có cái nhìn đầy đủ nhất về những tác động của môi trường đối với đời sống, hoạt động sản xuất, kinh doanh hay chưa nắm rõ về một công cụ hỗ trợ là các kết quả đánh giá tác động môi trường. Thực tế, đánh giá tác động môi trường là hoạt động rất cần thiết đối với nhà quản lý và doanh nghiệp.

Đánh giá tác động môi trường (ĐTM) là công cụ pháp lý và kỹ thuật quan trọng để xem xét, dự báo tác động môi trường, xã hội của các dự án, hoạt động phát triển; cung cấp luận cứ khoa học cho chính quyền, cơ quan quản lý chuyên ngành và doanh nghiệp cân nhắc trong quá trình quyết định đầu tư và phê duyệt dự án. Các yêu cầu về ĐTM đã được luật hóa và quy định bởi Luật Bảo vệ môi trường của Việt Nam từ năm 1993, cụ thể hơn trong Luật Bảo vệ môi trường năm 2005 và điều chỉnh phù hợp hơn với thực tế trong Luật BVMT năm 2014. Nhờ ĐTM, nhiều dự án có nguy cơ, rủi ro cao đối với môi trường và xã hội đã buộc phải chấm dứt hoặc điều chỉnh lại.